

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپزشکی کشور

Iran veterinary organization

جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل اجرایی :

ضوابط و مقررات بهداشتی

مرکز تکثیر و پرورش عقرب

Directive of :

Health Requirements for Scorpion Breeding Center

دفتر نظارت بر بهداشت
عمومی و مواد غذایی

با همکاری
دفتر بهداشت و مدیریت
بیماری های دامی
و
سازمان حفاظت محیط زیست

98/14/ IVO
February
2020

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، دوراهی یوسف آباد، ابتدای خیابان
سیدجمال الدین اسدآبادی، ساختمان سازمان دامپزشکی کشور
تلفن: ۸۸۹۶۲۳۸۰ - ۸۸۹۵۰۸۷۶ دورنویس: ۸۸۹۵۷۲۵۲
WWW.IVO.IR پایگاه اینترنتی:

مقررات ملی دامپزشکی
۹۸/۱۴/IVO
بهمن ماه
۱۳۹۸

فهرست

عنوان	صفحه
پیش گفتار.....	۲
هدف.....	۲
تعاریف ، واژه ها و اصطلاحات	۲
دامنه کاربرد	۲
مسئولیت اجرا	۳
قوانین و مقررات	۳
محل و موقعیت	۳
ظرفیت مرکز	۴
مساحت مرکز	۴
تاسیسات اصلی و جانبی.....	۴

ضمائم :

پیوست : حریم بهداشتی مرکز تکثیر و پرورش عقرب.....	۹
---	---

پیش گفتار:

دستورالعمل اجرایی «ضوابط و مقررات بهداشتی مرکز تکثیر و پرورش عقرب» توسط دفتر نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی، با همکاری دفتر بهداشت و مدیریت بیماری های دامی و سازمان حفاظت محیط زیست تدوین و در بهمن ماه ۱۳۹۸ با کد «دستورالعمل ۹۸/۱۴/IVO دامپزشکی» تصویب و از زمان ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

ماده ۱ - هدف :

تعیین شرایط، ضوابط و مقررات بهداشتی مرکز تکثیر و پرورش عقرب های بومی و اندمیک ایران به منظور استحصال زهر(سم) به جهت تولید/ساخت فرآورده های دارویی، بهداشتی، آرایشی، واکسن و یا پادزهر، می باشد.

تبصره ۱- اجرای طرح های موضوع این دستورالعمل باید با اخذ مجوز از سازمان حفاظت محیط زیست (اداره کل حفاظت محیط زیست استان) انجام شده و نباید با نقض مقررات و تخریب محیط زیست و تضعیف تنوع زیستی بومی کشور ملازمه پیدا نماید.

تبصره ۲- در صورت فعالیت مرکز در خصوص تولید/ساخت فرآورده های دارویی، بهداشتی، آرایشی، واکسن، پادزهر و ...، اخذ مجوز از دستگاه های صلاحیت دار ضروری است.

تبصره ۳- هر گونه رهاسازی، جابجایی، دورگه گیری، خرید و فروش عقرب زنده و مرده، زهر و سایر فرآورده های جانبی آن مستلزم اخذ مجوز از سازمان حفاظت محیط زیست (اداره کل حفاظت محیط زیست استان) و سایر ارگان های ذیربط، می باشد.

ماده ۲- تعاریف ، واژه ها و اصطلاحات :

واژه ها و اصطلاحات در این دستورالعمل دارای معانی و مفاهیم زیر است:

- ۲-۱- سازمان: سازمان دامپزشکی کشور
- ۲-۲- اداره کل: اداره کل دامپزشکی استان
- ۲-۳- مرکز: مرکز تکثیر و پرورش عقرب های بومی و اندمیک ایران
- ۲-۳- امنیت زیستی (biosecurity): مجموعه اقدامات طراحی شده به منظور پیشگیری از ورود بیماری و یا اجرام بیماری زا به مرکز و نیز کاهش و یا پیشگیری از گسترش بیماری به سایر واحدها صورت می پذیرد.
- ۲-۴- مولدین: گونه های زایای اولیه که جهت تکثیر و پرورش از آن ها استفاده می شود.
- ۲-۵- گونه بومی: به موجودات زنده ای اطلاق می شود که در یک منطقه زادآوری کرده و ساکن هستند که پراکنش آن ها لزوماً محدود به مرزهای سیاسی نیست.
- ۲-۶- گونه اندمیک: یا بومی انحصاری به موجودات زنده ای اطلاق می شود که پراکنش طبیعی آن ها محدود به مرزهای جغرافیایی و سیاسی یک کشور باشد.

ماده ۳- دامنه کاربرد:

این دستورالعمل در خصوص شرایط، ضوابط و مقررات بهداشتی مراکز تکثیر و پرورش عقرب های بومی و اندمیک ایران، کاربرد دارد.

تبصره ۱- گونه های عقرب مجاز برای تکثیر و پرورش، با توجه به حساسیت و اهمیت گونه و وضعیت آن در کشور و الزامات محیط زیستی از سوی سازمان حفاظت محیط زیست تعیین و اعلام می گردد.

تبصره ۲- براساس دستورالعمل «اجرای مقررات محیط زیستی برای صدور مجوز ایجاد مراکز تکثیر و پرورش عقرب های بومی و اندمیک ایران» سازمان حفاظت محیط زیست؛ تکثیر و پرورش گونه های زیر با رعایت ضوابط و مقررات مربوط امکان پذیر می باشد:

Mesobuthus eupeus
Hottentotta saulcyi
Hemiscorpius lepturus
Androctonus crassicauda

ماده ۴ - مسئولیت اجراء :

تمام اشخاص حقیقی و حقوقی که مبادرت به تاسیس و بهره برداری مرکز می نمایند و نیز مسئولین فنی بهداشتی مراکز فوق، ملزم به رعایت مفاد این دستورالعمل می باشند و اداره کل مسئول نظارت بر حسن اجرا می باشد.

ماده ۵- قوانین و مقررات :

- ۱- ۵- قانون سازمان دامپزشکی کشور- مصوب ۱۳۵۰
- ۲- ۵- قانون شکار و صید - مصوب ۱۳۴۶ و اصلاحات بعدی آن
- ۳- ۵- قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست- مصوب ۱۳۵۳ و اصلاحات بعدی آن
- ۴- ۵- قانون هوای پاک- مصوب ۱۳۹۶
- ۵- ۵- آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی- مصوب ۱۳۸۷
- ۶- ۵- آئین نامه اجرایی ماده (۳۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- ۷- ۵- آئین نامه چگونگی کنترل بهداشتی تردد، نقل و انتقال، واردات و صادرات دام زنده و فرآورده های خام دامی- مصوب ۱۳۷۳
- ۸- ۵- آئین نامه مبارزه با بیماری های دامی و جلوگیری از سرایت و انتشار آن ها - مصوب ۱۳۹۱
- ۹- ۵- آئین نامه اجرایی قانون شکار و صید- مصوب ۱۳۴۶ و اصلاحات بعدی آن

ماده ۶ - محل و موقعیت مرکز، باید دارای شرایط زیر باشد :

- ۱- ۶- حریم بهداشتی از اماکن دامی و صنایع وابسته به دام، واحدهای صنعتی و مراکز خدماتی، جاده، راه آهن، فرودگاه برابر جداول (۱)، (۲) و (۳) پیوست این دستورالعمل را رعایت نماید.
- ۲- ۶- حریم سکونتگاه ها، سایر مراکز جمعیتی، پارک ملی، تالاب، دریاچه، اثر طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و مناطق حفاظت شده، رودخانه ها (اعم از دایمی و فصلی)، چاه های و قنوات دایر برابر مقررات و ضوابط استقرار واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی (موضوع ماده ۱۱ قانون هوای پاک) را برابر جدول (۴) رعایت نماید.

۳-۶- نباید مخل بهداشت و آسایش و ایمنی عمومی و یا موجب بروز خسارت به طبیعت (جنگل ها، مراتع ..) وآلوده شدن آب های عمومی و همچنین ایجاد خطر بیماری و یا تضعیف نژاد برای حیوانات و آزیان باشد.

۴-۶- حریم خطوط انتقال و توزیع نیروی برق و دکل های فشار قوی برق تعیین شده از سوی وزارت نیرو را رعایت نماید.

ماده ۷ - حداقل ظرفیت مرکز، ۱۰۰۰۰ (ده هزار) قطعه و حداکثر ۱۰۰۰۰۰ (یکصد هزار) قطعه عقرب، در نظر گرفته می شود.
تبصره- ظرفیت نگهداری و پرورش عقرب در واحد سطح بستر بر اساس گونه های مختلف (کوچک، متوسط و بزرگ جنه) متغیر بوده ولی حداکثر ظرفیت ۱۰ قطعه (عقرب بزرگ جنه) و یا ۱۵ قطعه (عقرب کوچک و متوسط جنه) در واحد سطح تعیین، محاسبه و در پروانه های بهداشتی صادره درج می شود.

ماده ۸ - حداقل مساحت زمین برای مرکز تا ظرفیت ۵۰۰۰۰ (پنجاه هزار) قطعه عقرب، هزار متر مربع در نظر گرفته می شود.
تبصره- مساحت زمین باید به نحوی باشد که علاوه بر مساحت در نظر گرفته شده برای استقرار تاسیسات اصلی و جانبی مندرج در این دستورالعمل، معادل ۳۰ درصد کل زمین به منظور محوطه سازی، راه های دسترسی و تردد وسایل نقلیه در نظر گرفته شود.

ماده ۹- طرح و نقشه ساختمان، تاسیسات و مشخصات دستگاه ها باید توسط متقاضی متناسب با ظرفیت و با رعایت اصول عملیات صحیح نگهداری و پرورش (GAHP) (Good Animal Husbandry Practice)، عملیات بهداشتی خوب (GHP) (Good Hygiene Practice) و امنیت زیستی (Biosecurity) به نحوی تهیه و ارایه شود که علاوه بر تامین میزان فضاهای لازم، شامل تاسیسات اصلی و جانبی به شرح زیر باشند :

۱-۹- سالن قرنطینه

۲-۹- سالن تکثیر

۳-۹- سالن نگهداری و پرورش

۴-۹- سالن تکثیر و پرورش حشرات

۵-۹- آزمایشگاه (محل استحصال زهر/سم)

۶-۹- انبارهای نگهداری خوراک، لوازم و تجهیزات

۷-۹- اتاق مسئول فنی بهداشتی

۸-۹- رختکن و سرویس بهداشتی

۹-۹- اتاق کارگری

ماده ۱۰- سالن قرنطینه (که به منظور نگهداری مجزای عقرب ها پس از ورود و انجام اقدامات بهداشتی و قرنطینه ای و آزمایشات لازم و اطمینان از سلامت عقرب ها قبل از انتقال آن به سالن های نگهداری، تکثیر و پرورش استفاده می شود) و نیز سالن های تکثیر، نگهداری و پرورش، باید طوری طراحی شوند که :

۱-۱۰-۱- فضاها و سالن ها کاملاً بسته بوده و از نظر فیزیکی از یکدیگر مجزا باشند.
۱-۱۰-۲- از تهویه و نور کافی (نور طبیعی و یا مصنوعی) برخوردار باشند.
۱-۱۰-۳- مجهز به انشعاب آب سرد و گرم پرفشار جهت شستشو و نیز دستگاه پمپ فشار قوی و اسپری ضدعفونی با مخزن مناسب جهت ضدعفونی باشند.

۱-۱۰-۴- سقف و پوشش دیوارها تا سقف از مصالح مقاوم و قابل شستشو و ضدعفونی ساخته شده باشند.
۱-۱۰-۵- پنجره های بازشو مجهز به توری فلزی برای جلوگیری از ورود حشرات باشند. توری ها باید به راحتی قابل جابجایی به منظور شستشو و ضدعفونی باشند.

۱-۱۰-۶- کف سالن ها از مصالح مناسب (محکم، مقاوم، قابل شستشو و ضدعفونی و غیر لغزنده) و دارای شیب مناسب به سمت کانال های جمع آوری و انتقال فاضلاب بطوری که از حالت ایستایی (سکون) فاضلاب جلوگیری شود.
۱-۱۰-۸- مجهز به محفظه ها (جایگاه های نگهداری/تراریوم) با امکانات و شرایط زیر به نحوی که تامین کننده حداقل نیازهای زیستی گونه مورد نظر باشد:

- کاملاً محصور و از جنس مناسب (محکم، مقاوم و قابل شستشو و ضدعفونی) باشند. (شیشه ای یا از ترکیبات پلی کربنات)
- دارای درپوش های مناسب (که امکان تهویه مناسب هوا فراهم باشد) که مانع خروج عقرب ها شوند.
- مجهز به تجهیزات مناسب گرمایشی (برای تامین درجه حرارت مورد نیاز ۲۵-۲۸ درجه سانتی گراد) باشند.
- دارای امکانات لازم برای تامین رطوبت مورد نیاز (۲۰-۱۰ درصد) باشند.
- کف باید دارای بستر با ضخامت مناسبی از ماسه و یا مخلوط خاک و ماسه (متناسب با گونه عقرب پرورشی) پوشانده شده و دارای شیب مناسب (جهت سهولت در خروج مواد دفعی و زائد در زمان شستشو و ضدعفونی)، باشد.
- به نحوی طراحی شوند که امکان تخلیه آسان بستر، شستشو و ضدعفونی، خشک و استفاده از بستر جدید به صورت متناوب، به آسانی امکان پذیر باشد.

۱-۱۰-۹- دارای روشویی مناسب، مجهز به آب سرد و گرم (شیرهای آب بدون دخالت دست باز و بسته شوند)، مواد پاک کننده مناسب و حوله های کاغذی یکبار مصرف یا دستگاه خشک کن جهت خشک کردن دست ها و سطل دربار پدالی باشد.
۱-۱۰-۱۰- تجهیزات و وسایل مورد نیاز باید به شکلی طراحی و ساخته شده باشند که باعث آلودگی نشده و تمام سطوح آن براحتی قابل تمیز و ضدعفونی کردن باشد.

۱-۱۰-۱۱- دارای امکانات مناسب و کافی برای تمیز و ضدعفونی کردن ابزار و وسایل مورد استفاده باشند.

۱۰-۱۲- مجهز به سطل های مناسب درب دار برای جمع آوری ضایعات بوده و ضایعات جمع آوری شده در پایان فعالیت مرکز باید به شیوه مناسب بی خطر سازی شوند.

۱۰-۱۳- دارای دستگاه پوشش کفش یا کفش اختصاصی پرسنل شاغل در مرکز و یا حوضچه ضد عفونی قبل از ورود به سالن ها باشد.

ماده ۱۱- در نظر گرفتن مکانی به عنوان آزمایشگاه مجهز به وسایل و تجهیزات مورد نیاز برای استحصال زهر (سم) در مجاورت سالن تکثیر، نگهداری و پرورش عقرب، ضروری است.

ماده ۱۲- در نظر گرفتن مکانی به عنوان انبار نگهداری خوراک (غذا) و وسایل و تجهیزات مورد نیاز مرکز بصورت کاملا تفکیک شده و با شرایط زیر ضروری است:

۱۲-۱- امکان دسترسی آسان فراهم باشد.

۱۲-۲- مجهز به تجهیزات بروندی لازم (در صورت استفاده از غذاهای فساد پذیر) باشد.

۱۲-۳- قابلیت شستشو و ضد عفونی کف و دیوارهای انبار، قفسه ها و وسایل و تجهیزات را دارا باشد.

۱۲-۴- دارای وسایل توزین و توزیع غذا باشد.

تبصره - در صورت تامین حشرات از منابع مجاز، ضرورتی به احداث سالن تکثیر و پرورش حشرات نمی باشد.

ماده ۱۳- رختکن و سرویس بهداشتی باید در مبادی ورودی مرکز احداث شود و دارای شرایط و امکانات زیر باشند:

۱۳-۱- دارای شرایط بهداشتی (کف، سقف و دیواره ها قابل شستشو و ضد عفونی) و نور کافی و تهویه مناسب باشد.

۱۳-۲- دارای کمد های مجزا (برای لباس کار و لباس شخصی) برای هر کارگر باشد.

۱۳-۳- دارای روشویی مجهز به آب سرد و گرم، صابون مایع، حوله کاغذی یک بار مصرف و سطل درب دار باشد.

۱۳-۴- لباس کار (چکمه، ماسک، کلاه و...) مناسب برای پرسنل و بازدید کنندگان در نظر گرفته شود.

تبصره - در صورت بکارگیری پرسنل خانم، وجود رختکن اختصاصی بانوان با شرایط و امکانات مندرج در این ماده، الزامی است.

ماده ۱۴- مرکز باید دارای کوره لاشه سوز و یا چاه تلفات (برای سوزاندن و یا دفن بهداشتی عقرب های غیر قابل مصرف)

دردورترین نقطه مرکز (به سمت درب ورود و خروج) و یا امکانات لازم برای انتقال بهداشتی آن ها به واحدهای مجاز (شرکت ها

و مؤسساتی که در زمینه بی خطر سازی و مدیریت پسماند فعالیت می نمایند) باشد. عقرب های غیر قابل استفاده باید قبل از امحاء

و یا انتقال به واحدهای مجاز نسبت به بی خطر سازی آن ها اقدام شوند.

تبصره ۱- قرار دادن عقرب در الکل متیلیک ۷۰ درصد حداقل به مدت ۵ دقیقه یکی از روش های متداول برای بی خطر سازی عقرب می باشد.

تبصره ۲- در صورت انتقال عقرب های زنده و غیر قابل استفاده به واحدهای مجاز مطابق قوانین و مقررات سازمان حفاظت محیط زیست، عقد قرارداد با واحدهای مذکور و اخذ رسید و بایگانی مدارک و مستندات مربوطه جهت ارائه به بازرسین اعزامی از سوی سازمان/اداره کل و نیز سازمان حفاظت محیط زیست(اداره کل حفاظت محیط زیست استان)، الزامی است.

تبصره ۳- کلیه ظروف و تجهیزات مربوط به بی خطر سازی عقرب باید در خاتمه کار شستشو و با ضد عفونی کننده های مجاز کاملاً ضد عفونی شوند.

ماده ۱۵- آب تامین کننده مرکز باید دارای ویژگی های زیر باشد:

۱-۱۵- دارای کیفیت و نیز کمیت مناسب باشد.

تبصره- میزان آب مورد نیاز مرکز به ازای هر ۱۰۰۰۰ (ده هزار) قطعه عقرب ، ۳۰۰۰ (سه هزار) لیتر در ماه در نظر گرفته می شود.

۲-۱۵- آب مورد استفاده برای شستشو و ضد عفونی تاسیسات و تجهیزات باید دارای فشار مناسب و در تمامی محل های مورد نیاز در دسترس باشد.

۳-۱۵- امکانات کافی برای ذخیره آب و استفاده از آن در مواقع ضروری مهیا باشد.

ماده ۱۶- مرکز باید با دیوار به طور کامل محصور شده و از ورود افراد متفرقه و حیوانات به مرکز (با نصب علائم اخطار دهنده) جلوگیری شود.

تبصره ۱- احداث حوضچه (یا داکت ضد عفونی) و دستگاه اسپری ضد عفونی در محل ورودی مرکز (برای ضد عفونی چرخ ها و خودروهایی که بنا به ضرورت ورود آن ها به مرکز اجتناب ناپذیر می باشد) ، ضروری است.

تبصره ۲- پارکینگ باید در ابتدای ورودی به مرکز و کاملاً تفکیک شده از سایر تاسیسات اصلی و جانبی مرکز ، در نظر گرفته شود.

تبصره ۳- نگهداری سایر حیوانات در مرکز ممنوع بوده و در صورت نگهداری سگ نگهبان ، بایستی سلامت آن تایید شده باشد.

ماده ۱۷- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی، وابسته به دولت، خصوصی و یا تعاونی که متقاضی تاسیس و بهره برداری مرکز می باشند، موظفند پس از اخذ مجوز از سازمان حفاظت محیط زیست (اداره کل حفاظت محیط زیست استان) و اخذ پروانه بهداشتی تاسیس از اداره کل و نیز فراهم نمودن امکانات و تجهیزات لازم مطابق این دستورالعمل، نسبت به اخذ پروانه بهداشتی بهره برداری از اداره کل دامپزشکی استان مربوط، اقدام نمایند.

- ماده ۱۸ -** صدور پروانه بهداشتی بهره برداری مشروط به معرفی و استخدام مسئول فنی بهداشتی برابر شرایط مندرج در ماده (۱۲) آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی، خواهد بود.
- تبصره -** مسئول فنی بهداشتی مرکز باید تعهد نامه رسمی (سپرده شده در دفاتر اسناد رسمی کشور) مبنی بر «انجام وظیفه کنترل کلیه امور بهداشتی مرکز مطابق شرح وظایف ابلاغی از سوی سازمان» را به اداره کل ارائه نماید.
- ماده ۱۹ -** این دستورالعمل در (۱۹) ماده و (۱۶) تبصره تدوین و از زمان ابلاغ لازم الاجرا می باشد .

پیوست:

جدول (۱): حریم بهداشتی مرکز تکثیر و پرورش عقرب، با اماکن دامی و صنایع وابسته به دام (برحسب متر)

اماکن دامی و صنایع وابسته به دام		مرکز تکثیر و پرورش عقرب
پرورش دام	مراکز نگهداری و پرورش گاو و گاو میش، گوسفند و بز ، شتر	اصلاح نژادی و تحقیقاتی ۱۰۰۰
		داشتی (شیری و گوشتی) ۳۰۰
		پرورابندی ۲۰۰
	مراکز نگهداری ،تکثیر، پرورش و سوارکاری اسب و استر	اصلاح نژادی و تحقیقاتی ۱۰۰۰
		مراکز نگهداری و پرورش اسب سیلمی ۵۰۰
		مراکز تکثیر و پرورش اسب ۳۰۰
		کانونهای سوار کاری، پرورشگاه ها و مراکز تربیت اسب -
	مراکز نگهداری و پرورش حیوانات پوستی و آزمایشگاهی	حیوانات آزمایشگاهی،چین چپلا و عقرب ۲۰۰
		خرگوش، نوتریا،سمور(خز)،ایلتیس(پلی کت) وروباه ۲۰۰
	مراکز نگهداری و پرورش سگ و گربه ۲۰۰	
پرورش طیور	مراکز نگهداری و پرورش ماکیان (مرغ و خروس) و سایر ماکیان	۳۰۰۰
		۱۰۰۰
		نژادی و تحقیقاتی ۱۰۰۰
		۵۰۰
		تخمگذار و گوشتی ۳۰۰
		۲۵۰
مرکز نگهداری و پرورش و پرندگان زینتی ۱۰۰		
مراکز تکثیر و پرورش آبزیان ۵۰۰		
مراکز تکثیر و پرورش کروکودیل ۳۰۰		
مرکز تکثیر و پرورش ملکه زنبور عسل		
صنایع وابسته به دام	کارخانجات	عرضه و کشتاری ۲۰۰
		جوجه کشی ۵۰۰
		خوراک دام و طیور و آبزیان ۵۰۰
		کارخانجات تبدیل ضایعات ۵۰۰
		کشتارگاه دام ۱۰۰۰
		کشتارگاه طیور ۵۰۰
		مراکز بسته بندی و سردخانه نگهداری فرآورده های خام دامی ۳۰۰

جدول (۲): حداقل فاصله مرکز تکثیر و پرورش عقرب از صنایع غذایی، صنایع آرایشی و بهداشتی، صنایع دارویی و سایر واحدهای صنعتی و خدماتی (بر حسب متر)

عوارض تاسیساتی	مرکز تکثیر و پرورش عقرب
صنایع غذایی	سطح ۱
	۱۵۰
	سطح ۲
	۲۰۰
صنایع آرایشی	سطح ۳
	۳۰۰
	سطح ۴
	۵۰۰
صنایع داروئی	سطح ۱
	۵۰۰
	سطح ۲
	۶۰۰
سایر واحدهای صنعتی و خدماتی	سطح ۱
	۱۰۰۰
	سطح ۲
	۱۵۰۰
	گروه ۱
	۱۵۰
	گروه ۲
	۲۰۰
	گروه ۳
	۲۵۰
	گروه ۴
	۳۰۰
	گروه ۵
	۵۰۰
	گروه ۶
	۱۰۰۰
	گروه ۷
	۱۰۰۰

** موضوع بخشنامه شماره ۴۶۳۸/د مورخ ۱۳۸۸/۰۶/۲۲ (ضوابط و معیارهای استقرار اماکن دامی و صنایع وابسته به دام)

جدول (۳): حداقل فاصله مرکز تکثیر و پرورش عقرب از جاده، راه آهن و فرودگاه (بر حسب متر)

عوارض تاسیساتی	مرکز تکثیر و پرورش عقرب
حریم جاده	فرعی
	۵۰
حریم فرودگاه	آزادراه، بزرگراه و اصلی
	۱۵۰
	منطقه ای
	۵۰۰
	اصلی
	۱۰۰۰
حریم راه آهن	بین المللی
	۲۰۰۰
۲۰۰	

* موضوع ابلاغیه شماره ۲۸۳۳۸/۰۲۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۱۱ وزیر محترم جهاد کشاورزی

تبصره ۱: فواصل تعیین شده برای جاده، از آکس جاده محاسبه می شود.

تبصره ۲: فواصل تعیین شده برای فرودگاه ها، از حریم زمین محل احداث فرودگاه محاسبه می شود.

جدول (۴): حداقل فاصله مرکز تکثیر و پرورش عقرب از سکونتگاه ها و سایر مراکز حساس* (بر حسب متر)

عوارض تاسیساتی	مرکز تکثیر و پرورش عقرب
سکونتگاه ها	مرکز استان ۱۰۰۰
	شهر ۵۰۰
	روستا ۳۰۰
پارک ملی، تالاب، خور، مصب، دریاچه، اثر طبیعی ملی	۳۰۰
پناهگاه حیات وحش، منطقه حفاظت شده	۱۵۰
رودخانه ها (اعم از دائمی و فصلی)	۲۰۰
چاه های آب شرب و قنوات دایر	رعایت حریم های قانونی
* مقررات و ضوابط استقرار واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی -۱۳۹۷ سازمان حفاظت محیط زیست (موضوع ماده ۱۱ قانون هوای پاک) * سکونتگاه ها به کلیه شهرها، روستاها، شهرک های مسکونی و مجتمع های مسکونی که دارای حداقل بیست خانوار ساکن می باشند، اطلاق می شود (ملاک تشخیص جمعیت خانوار آخرین سرشماری مرکز آمار ایران می باشد).	

شرایط و ضوابط برخورداری از تخفیف فواصل مندرج در جداول (۱)، (۲) و (۳)

به شرح زیر خواهد بود.

۱- در صورت وجود عوارض طبیعی از قبیل تپه، کوه، دره، جنگل، رودخانه و غیره که محدودیت تردد ایجاد می کنند و یا در صورت درخت کاری به عمق ۶ متر و کاشت درخت حداقل در ۳ ردیف، فواصل مذکور را می توان حداکثر تا ۲۰ (بیست) درصد کاهش داد.

تبصره- در استان های مازندران، گیلان، گلستان و مناطق اقلیمی مشابه از نظر آب وهوا و پوشش گیاهی در صورت ضرورت، فواصل مذکور را می توان علاوه بر موارد مندرج در بند (۱)، حداکثر تا ۱۰ درصد کاهش داد.

۲- در صورت برخورداری از شرایط و ضوابط تخفیف فواصل مندرج در ماده (۲۸) بخشنامه شماره ۴۶۳۸/د مورخ ۱۳۸۸/۰۶/۲۲ (با عنوان ضوابط و معیارهای استقرار اماکن دامی و صنایع وابسته به دام با سایر واحدهای صنعتی و مراکز خدماتی)، تخفیف فاصله در حریم بهداشتی تعیین شده در جدول (۲) لحاظ خواهد شد.